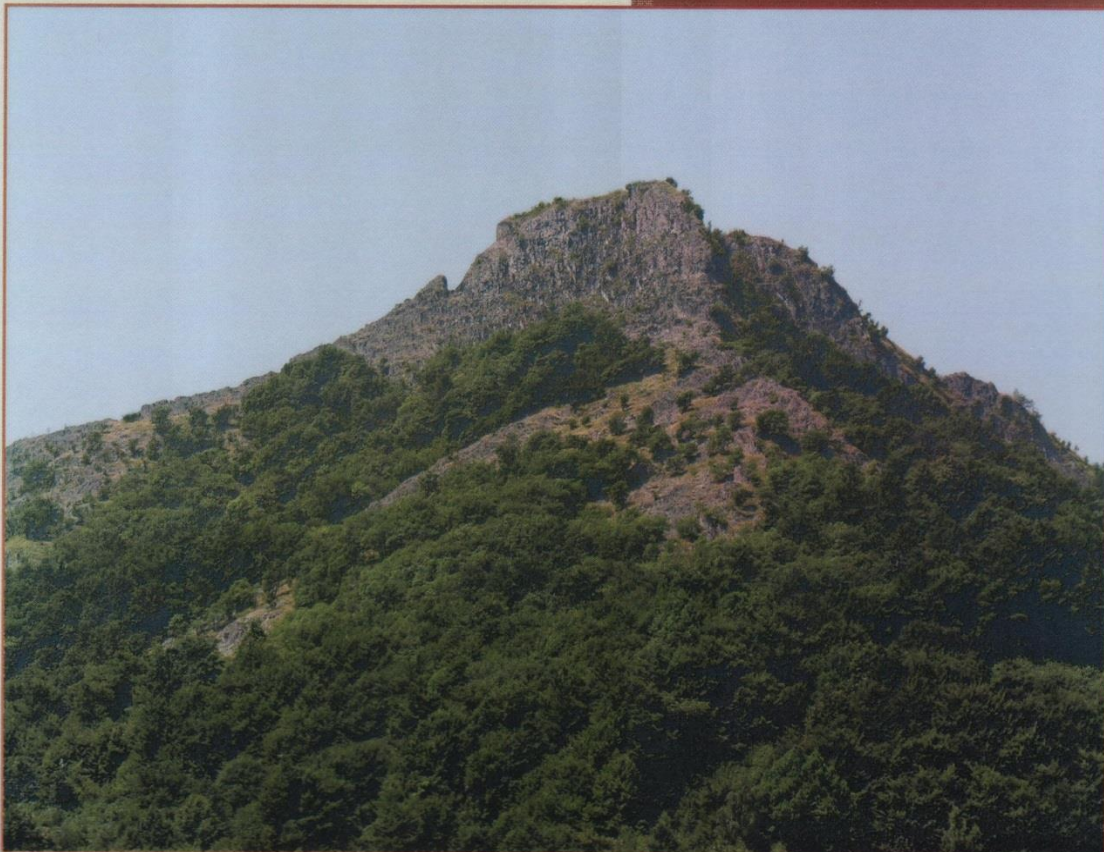

Република Србија
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ
СРБИЈЕ

Споменик природе „Островица“

СТУДИЈА ЗАШТИТЕ

Београд, 2008

НАЗИВ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Споменик природе Островица

КАТЕГОРИЈА ПРИРОДНОГ ДОБРА ПРЕМА КЛАСИФИКАЦИЈИ НАЦИОНАЛНОГ ЗАКОНОДАВСТВА И СВЕТСКЕ УНИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ (IUCN)

Значајно природно добро – III категорија.

IUCN класификација заштићених природних подручја: Category III – Natural Monument/Natural Landmark – Природни споменик.

МЕЂУНАРОДНИ СТАТУС ПРИРОДНОГ ДОБРА

IUCN Листа националних паркова и заштићених подручја (United Nations List of National parks and Protected Areas): Не уписује се због мале површине (испод 100 ha).

ОСНОВНЕ ПРИРОДНЕ И СТВОРЕНЕ ВРЕДНОСТИ

Островица припада северозападним огранцима Рудника – највише шумадијске планине и представља део ширег еруптивног терена Рудника и Шумадије. Одликује се изразитом индивидуалношћу, специфичном морфолошком физиономијом и истакнутим висинским положајем у односу на околни рељеф. Има облик врло стрме купе са два неједнака зуба на врху. Врхови су међусобно одвојени преседлином широком десетак метара. Постала је надимањем густих маса лаве и образовањем нека, о чему сведочи шиљати доминантни врх, ексхумирани палеовулкански нек. Островица је састављена од кварцлатитско-дацитских ефузива, а на основу минералошког и хемијског састава издвојени су следећи варијетети: кварцлатити лампрофирског хабитуса, кварцлатити са кристалима фелдспата, агломератичне кварцлатитске кластолаве и дацити. Вегетацијски припада зони термофилних сладуново-церових шума, а вегетациони покривач умногоме је антропогено условљен. По значају и флористичком диверзитету издваја се станиште стена и камењара на коме опстају балканско-карпатски ендемит Рајхенбахова перуника (*Iris reichenbachii*), балкански ендемит мишјакиња (*Minuartia hirsuta* subsp. *falcata*) и арктички флорни елемент каменика (*Saxifraga aizoon*). Истовремено Островица је изузетан објекат културне баштине са остацима најнепреступачнијег и природно најбоље брањено утврђење у средњовековној Србији, опстајући више од четири века као неми сведок преломних тренутака у српској историји и представља добар пример средњовековних утврђења, додуше потпуно запуштен и препуштен зубу времена.

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Природно добро Споменик природе Островица налази се у централној Србији, у Шумадији. Припада општини Горњи Милановац, катастарској општини Заграђе.

ПОВРШИНА

Површина простора који је стављен под заштиту као Споменик природе „Островица“ износи 13.73 36 ha. Просторни оквир заштите: обухвата најужи планински простор око највишег врха Островице.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ

На простору који је стављен под заштиту успостављен је, у складу са чланом 49. Закона о заштити животне средине, режим заштите II степена који представља „ограничено и строго коришћење природних богатстава док се активности у простору могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природног добра без последица по његове примарне вредности“. Овим режимом се предвиђа да Споменик природе „Островица“ буде у функцији едукације и презентације природног добра, под условом контролисане посете туриста, а у циљу што бољег очувања овог природног добро.

УПРАВЉАЧ

ЛП "Србијашуме", Нови Београд.